

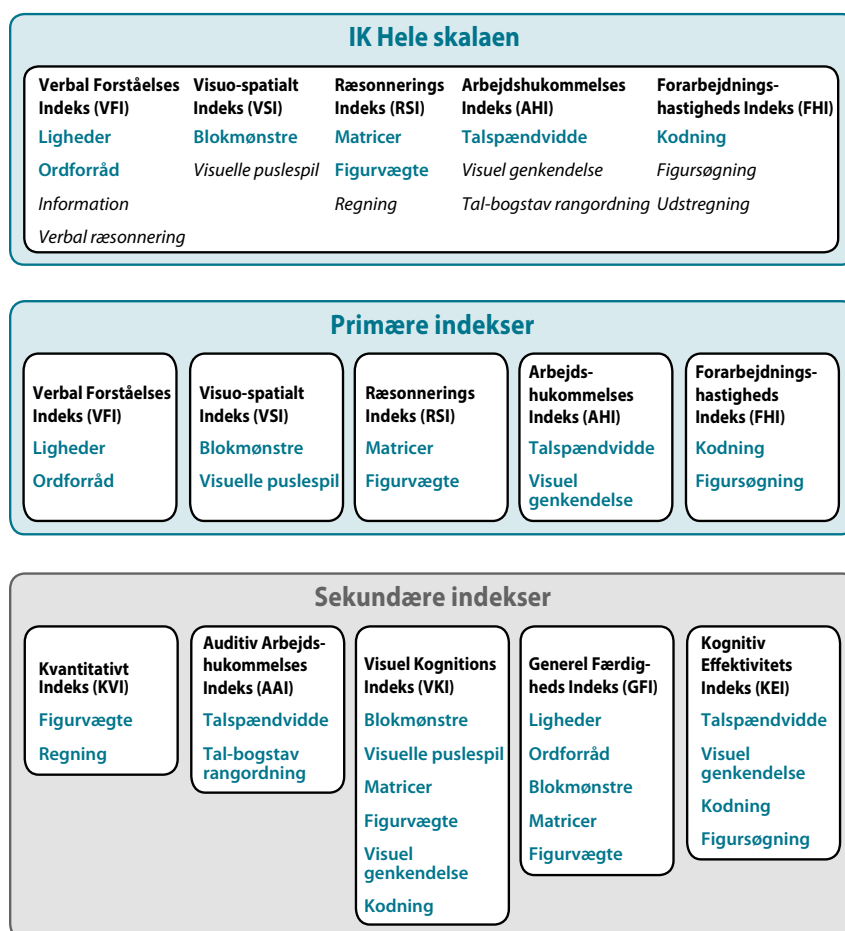
Beskrivelse af forskellene mellem WISC-V og WISC-IV

Nedenfor vises en oversigt over de forandringer, der er blevet gennemført i forbindelse med revideringen af WISC-IV til WISC-V. Først beskrives ændringer, som blev gennemført i terminologien og strukturen, derefter fokuseres der på de forskellige delprøver.

Ændringer i skalaens struktur og terminologi

Strukturen i WISC-V adskiller sig fra strukturen i WISC-IV. En ændring er, at WISC-V har en femfaktorstruktur med tillægget af en ny ræsonneringsfaktor. Denne faktor indeholder en ny delprøve (Figurvægte), samt en delprøve som i WISC-IV hørte til i Perceptuel Ræsonnerings Indeks (Matricer). Perceptuel Ræsonnerings Indeks er blevet omdøbt til Visuo-spatialt Indeks og indeholder Blokmønstre samt en ny delprøve – Visuelle puslespil. Arbejdshukommelses Indeks (Arbejdshukommelse Indeks i WISC-IV) indeholder en ny delprøve, Visuel genkendelse. Forarbejdningshastigheds Indeks (Forarbejdningshastighed Indeks i WISC-IV) er uforandret. Verbal Forståelse Indeks i WISC-IV hedder i WISC-V Verbal Forståelses Indeks og er uforandret med undtagelse af, at delprøven Ordræsonnering er udgået fra WISC-V.

WISC-V har både primære (faktoranalytisk baserede) og sekundære (teoretisk baserede) indekser samt et *helskalamål*, HIK. De i alt 11 indekser og deres delprøver fremgår af figuren nedenfor.

Figur 1.1 Strukturen i WISC-V.

Det anbefales altid at administrere de ti primære delprøver, når man ønsker at foretage en omfattende vurdering af et barns kognitive funktioner. Foruden HIK kan også de fem primære indekser – Verbal Forståelses Indeks, Visuo-spatialt Indeks, Ræsonnerings Indeks, Arbejdshukommelses Indeks og Forarbejdningshastigheds Indeks fastsættes.

Til forskel fra WISC-IV er det i WISC-V også muligt at beregne såkaldte sekundære indekser; Kvantitativt Indeks, Auditiv Arbejdshukommelses Indeks, Visuel Kognitions Indeks, Generel Færdigheds Indeks og Kognitiv Effektivitets Indeks, som fastsættes på baggrund af kombinationer af primære og sekundære delprøver. Delprøverne i disse sekundære indekser kan, ved behov, administreres for at få et bredere billede af et barns kognitive funktioner.

For at beregne HIK i WISC-V kræves syv delprøver mod 10 i WISC-IV. For at beregne alle fem primære indekser skal 10 delprøver administreres, og for at beregne alle fem sekundære indekser skal 12 delprøver administreres. En anden forskel fra WISC-IV er, at det i WISC-V kun er muligt at foretage én erstatning af en delprøve for at fastsætte HIK. Mulige erstatningsdelprøver er skrevet i kursiv i figuren (ved HIK). Foretager man en erstatning af en delprøve, skal denne gøres inden for et og samme indeks. Ingen andre erstatninger er tilladt.

I tabellen nedenfor præsenteres de 11 indekser med korte beskrivelser.

Tabel 1.3 Præsentation af de 11 indekser med forkortelser og korte beskrivelser

Indeks	Forkortelse	Beskrivelse
Hele skalaen IK	HIK	Indekset er et samlet mål for barnets kognitive funktion: Forståelse, logisk tænkning, problemløsningsevner, videnstilegnelse, arbejdshukommelse og forarbejdningshastighed.
Verbal Forståelses Indeks	VFI	Indekset måler evnen til at forstå verbal information, at ræsonnere omkring verbale begreber, kommunikere tanker, ideer og tilegnet viden med ord.
Visuo-spatialt Indeks	VSI	Indekset måler evnen til visuo-spatial bearbejdning, integrering af forholdet mellem helhed og dele, evnen til at rette fokus på visuelle detaljer, samt visuo-motoriske færdigheder.
Ræsonnerings Indeks	RSI	Indekset måler evnen til at tænke logisk og abstrakt, udvikle nye tankemønstre, løse problemer på en kreativ måde, drage konklusioner og se relationer, mønstre og sammenhænge. Indekset måler også overordnet visuel evne og evnen til at bearbejde informationer simultant.
Arbejdshukommelses Indeks	AHI	Indekset måler evnen til opmærksomhed, koncentration, mental kontrol samt både visuel og auditiv arbejdshukommelse af relativ enkel og ukompliceret information.
Forarbejdningshastigheds Indeks	FHI	Indekset måler visuel korttidshukommelse, visuo-motorisk koordination, visuel diskriminering og afsøgning, opmærksomhed og koncentration, kognitiv fleksibilitet, øje-hånd koordination samt perceptuel hurtighed ved relativ enkel og ukompliceret information.
Kvantitativt Indeks	KVI	Indekset måler evnen til hovedregning, evnen til at forstå og anvende kvantitative forhold, verbal problemløsning, abstrakt begrebsmæssig ræsonnering og arbejdshukommelse.
Auditiv Arbejdshukommelses Indeks	AAI	Indekset måler hukommelsesspændvidde, udenadslære, opmærksomhed og koncentration, umiddelbar auditiv arbejdshukommelse, arbejdshukommelse, numerisk evne, auditiv sekvenseringsevne, planlægningssevne og mental manipulation.
Visuel Kognitions Indeks	VKI	Indekset måler visuo-spatiale processer og forarbejdningshastighed.
Generel Færdigheds Indeks	GFI	Indekset giver et mål for generel kognitiv funktion og kapacitet, som, sammenlignet med HIK, er mindre sensitiv over for indflydelse fra arbejdshukommelsens kapacitet og evnen til hurtig forarbejdning.
Kognitiv Effektivitets Indeks	KEI	Indekset giver et mål for effektiviteten af informationsbearbejdningen ved indlæring, problemløsning og ræsonnering.

Ændringer i delprøver

Det findes tre nye delprøver i WISC-V: Visuelle puslespil (Visuo-spatialt Indeks), Figurvægte (Ræsonnerings Indeks) og Visuel genkendelse (Arbejdshukommelses Indeks). I disse delprøver er opgaverne af visuel karakter. Delprøverne Billedfuldendelse og Ordrationering er udgået.

Begreberne kerne- og supplerende delprøver anvendes ikke længere - i WISC-V anvendes i stedet begreberne primære og sekundære delprøver. Nedenfor præsenteres en kort beskrivelse af delprøverne i de primære indekser.

Verbal Forståelses Indeks

Ligheder

Ligheder er en primær delprøve. Den består som tidligere af 23 opgaver. Af disse er 9 opgaver bevaret fra WISC-IV, 2 er ændret en smule og 12 opgaver er nye. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk (tidligere 5).

Ordforråd

Ordforråd er en primær delprøve. Den består af 29 opgaver: 4 billedopgaver (2 er bevaret fra WISC-IV og 2 opgaver er nye) og 19 verbale opgaver (tidligere 36). Af disse 25 verbale opgaver er 7 bevaret fra WISC-IV og 18 er nye. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk (tidligere 5).

Information

Information er en sekundær delprøve. Den består af 31 opgaver (tidligere 33). Af disse er 8 opgaver bevaret fra WISC-IV, 4 er ændret og 19 opgaver er nye. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk (tidligere 5).

Verbal ræsonnering

Verbal ræsonnering er en sekundær delprøve. Den består af 19 opgaver (tidligere 21). Af disse er 8 bevaret fra WISC-IV og 11 er nye. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk (tidligere 4).

Visuo-spatialt Indeks

Blokmønstre

Blokmønstre er en primær delprøve. Den består af 13 opgaver (tidligere 14). En opgave er ny, hvor mønstret er opdelt. Foruden tidsbonus er der nu yderligere en processcore *Blokmønstre korrekthed*. Point gives på hver opgave ud fra hvor mange klodser der er korrekt placeret i det endelige mønster inden for tidsgrænsen, uanset om mønstret er korrekt eller. Stopkriteriet er 2 svar til 0 point i træk (tidligere 3).

Visuelle puslespil

Visuelle puslespil er en primær delprøve. Den består af 29 opgaver. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk.

Barnet skal vælge de 3 svarmuligheder (ud af 6) som tilsammen danner det komplette puslespil.

Ræsonnerings Indeks

Matricer

Matricer er en primær delprøve. Den består af 32 opgaver (tidligere 35). Stimulusbillederne består nu gennemgående af geometriske former. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk (tidligere 4 svar til 0 point i træk *eller* efter 4 svar til 0 point i 5 opgaver i træk).

Figurvægte

Figurvægte er en primær delprøve. Den består af 34 opgaver. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk. Barnet skal vælge den svarmulighed (ud af 5), der får vægten til at være i ligevægt.

Regning

Regning er en sekundær delprøve. Den består som tidligere af 34 opgaver: 5 billedopgaver (en opgave har nye stimuli) og 29 verbale opgaver. De verbale opgaver kan være modificerede i de verbale formuleringer, men er stort set uforandrede i indhold. Nyt er at Opgave 20–34 må gentages én gang under administreringen. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk (tidligere 4).

Arbejdshukommelses Indeks

Talspændvidde

Talspændvidde er en primær delprøve. Den består nu af yderligere en del, *Talspændvidde Rangordning*. I den Talspændvidde Rangordning administreres gives en kvalificeringsopgave til børn i alderen 6:0–7:11 år. Barnet skal tælle til mindst tre for at den del af delprøven administreres. Som tidligere afbrydes hver del efter 0 point i begge forsøg i en opgave. Processcorerne er de samme som tidligere, og kan også beregnes for *Talspændvidde Rangordning*.

Visuel genkendelse

Visuel genkendelse er en primær delprøve. Den består af 26 opgaver. Stopkriteriet er 3 svar til 0 point i træk.

Barnet skal under en kort eksponeringstid se på billeder (1–8 stk.), huske dem og derefter udpege dem på en svarside blandt 2–12 svarmuligheder. Der gives 2 point hvis barnet udpeger de korrekte svarmuligheder i *samme rækkefølge* som de blev præsenteret. 1 point gives hvis barnet udpeger de korrekte svarmuligheder, men i *forkert rækkefølge*. Der findes også to processcorer: en for antallet af objekter på stimulussiden på den sidste opgave hvor barnet opnåede 2 point (*Visuel genkendelse Længste Stimulus*) og en for antallet af objekter på svarsiden på den sidste opgave hvor barnet opnåede 2 point (*Visuel genkendelse Længste Svar*).

Tal-bogstav rangordning

Tal-bogstav rangordning er en sekundær delprøve. Den består af 10 opgaver, som ligesom tidligere består af 3 forsøg i hver. Også kvalificeringsopgaverne for børn i alderen 6:0–7:11 er de samme. Som tidligere afbrydes delprøven efter 0 point i alle tre forsøg i en opgave. Processcoren er den samme som tidligere.

Forarbejdningshastigheds Indeks

Kodning

Kodning er en primær delprøve. Kodning A består af 75 opgaver (tidligere 65) og tidsfristen er 120 sekunder. Kodning B består af 117 opgaver (tidligere 119) og tidsfristen er også her 120 sekunder. Tidsbonuspoint er udgået fra WISC-V.

Bemærk, at Kodning har et andet grænsesnit på Q-interactive.

Figursøgning

Figursøgning er en primær delprøve. Figursøgning A består af 40 opgaver (tidligere 45) og tidsfristen er 120 sekunder. Figursøgning B består, som tidligere, af 60 opgaver og tidsfristen er også her 120 sekunder. Der gives tidsbonuspoint. En forskel fra WISC-IV er at barnet skal markere en N-rude, i de opgaver hvor målfiguren eller målfigurerne ikke findes i søgegruppen.

Bemærk, at Figursøgning har et andet grænsesnit på Q-interactive.

Udstregning

Udstregning består, som tidligere, af to opgaver: Opgave 1 Tilfældig og Opgave 2 Struktureret. Begge opgaver har en total råscore på 64 (tidligere 68 inklusive tidsbonuspoint). Tidsbonuspoint er udgået fra WISC-V.

Opdateret digital scoring og mulighed for digital administrering

De tidligere scoringsprogrammer, som blev installeret lokalt på brugerens computer, erstattes nu med **Q-global**, Pearsons webbaserede platform til scoring og resultatsammenfatning. For at generere en resultatsammenfatning ud fra en testning med WISC-V uden at skulle anvende tabellerne i Vejledning Del 1, indtastes råscorerne i Q-global og en resultatsammenfatning genereres. I modsætning til WISC-IV kommer vi således **ikke** til at have et scoringsprogram på CD-rom.

WISC-V er mulig at administrere helt digitalt. Pearsons webbaserede platform **Q-interactive** tilbyder en digital mulighed for individuelt-administrerede test, hvilket blandt andet indebærer, at behovet for papirmateriale kraftigt reduceres. Ud over to iPads har WISC-V-anvendere kun behov for klodserne til delprøven Blokmønstre samt opgavehæftet til delprøven Udstregning.